

Vreme: 13.07.2026 02:00

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/vesti/svet/16846394/gori-bliski-istok-amerikanci-prvi-put-upotreбили-novo-oruzje->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: UŽIVO Gori Bliski istok: Amerikanci prvi put upotreabili novo oružje, Tramp traži da svi plaćaju Americi prolaz kroz Ormuz

14520

Nastavlja se razmena napada američkih snaga i iranske vojske dok, posrednik u pregovorima, Pakistan apeluje na obe strane da "preduzmu hitne korake ka deeskalaciji". Predsednik SAD Donald Tramp tvrdi da je Iran u subotu pristao pa ubrzo odustao od sporazuma.

Najvažnije Ormuski moreuz otvoren je za sva plovila koja žele legalno da prođu tim međunarodnim plovnim putem i saobraćaj se odvija bez problema. Nasuprot tome, Teheran tvrdi da plovidba kroz moreuz trenutno nije moguća zbog, kako navodi, "nedavnih nezakonitih aktivnosti američkih vojnih snaga u regionu". Predsednik SAD Donald Tramp izjavio je da su Vašington i Teheran u subotu postigli sporazum, ali da ga je Iran prekršio već sat vremena kasnije napadom dronom na jedan brod. Tramp je za En-Bi-Si njuz rekao da je Iran prihvatio uslove koji su podrazumevali odustajanje od nuklearnog programa, ali je ocenio da je dogovor brzo prekršen. Pakistan je izrazio zabrinutost zbog najnovije eskalacije tenzija na Bliskom istoku i pozvao sve strane da pokažu uzdržanost, preduzmu hitne korake ka deeskalaciji, kao i da poštuju obaveze preuzete u okviru Memoranduma o razumevanju koji su SAD i Iran potpisali prošlog meseca. U živo Gutereš osuđuje obnavljanje sukoba u Zalivu. Generalni sekretar UN Antonio Gutereš je osudio američke napade na Iran, kao i napade Teherana na brodove u Ormuskom moreuzu i susednim zemljama. Gutereš je izrazio "duboku zabrinutost zbog ozbiljne eskalacije obnovljene vojne konfrontacije u regionu Zaliva, uključujući iranske napade na brodove u Ormuskom moreuzu, napade Sjedinjenih Država na Islamsku Republiku Iran i napade Irana na mete u susednim zemljama", rekao je njegov portparol Stefan Dižarik. Hamnei je gotov? Iranski ajatolah Modžtaba Hamnei, sin ubijenog ajatolaha Alija Hamneija, je "90 odsto gotov", izjavio je danas predsednik Sjedinjenih Američkih Država Donald Tramp dodajući da su najviši iranski vojni komandati ubijeni. Tramp kako vetar duva Američki predsednik Donald Tramp izjavio je da bi Sjedinjene Američke Države trebalo da preuzmu kontrolu nad Ormuskim moreuzom, obezbeđuju bezbednost plovidbe i za to naplaćuju drugim državama. Međutim, ova izjava u suprotnosti je sa onim što je govorio pre samo mesec dana. UN se suprotstavlja Trampovim pretnjama o putarinama. Agencija Ujedinjenih nacija za pomorski saobraćaj saopštila je danas da se očekuju detalji nakon što je predsednik Sjedinjenih Američkih Država Donald Tramp u objavi naveo da Vašington ponovo uvodi pomorsku blokadu Irana i da će uzimati nadoknadu od 20 odsto za sav teret koji bude prevožen kroz Ormuski moreuz. "Upoznati smo sa objavom i čekamo dodatne detalje", rekao je portparol Međunarodne pomorske organizacije Ujedinjenih nacija (IMO). On je dodao da je stav IMO o taksama za prolazak uvek bio dosledan. "IMO se čvrsto protivi naplaćivanju naknada za prolaz kroz moreuze koji se koriste za međunarodnu plovidbu. Ne postoji pravni osnov za uvođenje obaveznih taksi samo za prolazak kroz neki moreuz", dodao je portparol IMO. CENTCOM: Američka pomorska blokada počinje danas. Portparol Centralne komande SAD rekao je da će američki ratni brodovi početi da sprovode pomorsku blokadu Irana kasnije danas. Kapetan Tim Hokins je rekao da vojska razrađuje detalje i koordinaciju ponovnog uvođenja blokade. "Svet će se naći u znatno težoj situaciji". Broj tankera koji prolaze kroz Ormuski moreuz pao je u poslednja 24 sata na najniži nivo u poslednja dva meseca, navode analitičari broderske industrije. Analiza kompanije Kpler pokazuje da je saobraćaj tankera za prevoz nafte i gasa pao na najniži nivo od 25. maja. "Ukoliko obnovljena eskalacija u moreuzu dovede do još jednog dužeg zatvaranja Ormuskog moreuza, svet će se naći u znatno težoj situaciji. Kako su globalne zalihe poslednjih meseci naglo opadale, takav scenario predstavlja recept za manju ponudu, više cene i značajan rizik od poremećaja na tržištu tankerskog prevoza", navodi se u izveštaju broderskog brokera Gibson. Pomorska blokada SAD još nije stupila na snagu. Obnovljena američka pomorska blokada još nije stupila na snagu jer vlasnici brodova moraju biti obavešteni 24 sata unapred, objavio je Aksios, pozivajući se na američkog zvaničnika. "Centralna komanda SAD će objaviti tačno vreme kasnije u ponedeljak", rekao je zvaničnik. SAD prvi put koristile morske dronove. Centralna komanda SAD saopštila je da je u nedelju gađala objekat za održavanje podmornica i brodova u iranskoj pomorskoj bazi Bandar Abbas koristeći više jednosmernih površinskih dronova. "Tri bespilotna broda marke Korser pogodila su luku u prvoj borbenoj upotrebi morskih dronova od strane američkih snaga", saopštio je CENTKOM, dodajući da su napadi oslabili sposobnost Irana da napada komercijalne brodove. Tramp traži 20% za zaštitu Ormuskog moreuza. "Ormuski moreuz je otvoren i ostaće otvoren, sa Iranom ili bez njega. Ponovo uspostavljamo iransku blokadu, tako nazvanu zato što samo sprečava iranske brodove ili mušterije da uđu ili izđu. Sve ostale zemlje će imati fer i otvoreno korišćenje moreuza. SAD će, od sada pa nadalje, biti poznate kao 'čuvah Ormuskog moreuza', ali kao takve, i iz razloga pravičnosti, biće nadoknađene, po stopi od 20% na sav otpremljeni teret, za sve troškove neophodne za obavljanje posla obezbeđivanja bezbednosti i sigurnosti ovom veoma nestabilnom delu sveta. Proces i formiranje će početi odmah", naveo je Tramp. Iran: Nećemo dozvoliti SAD da upravljaju Ormuskim moreuzom. Centralni štab Hatam el Anbija iranske Islamske revolucionarne garde (IRGC) poručio je danas da Teheran neće dozvoliti Sjedinjenim Američkim Državama da se mešaju u upravljanje Ormuskim moreuzom, upozoravajući da bi širenje rata u regionu ugrozilo sve zemlje Bliskog istoka. U saopštenju

Vreme: 13.07.2026 02:00

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/vesti/svet/16846394/gori-bliski-istok-amerikanci-prvi-put-upotrebili-novo-oruzje->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: UŽIVO Gori Bliski istok: Amerikanci prvi put upotrebili novo oružje, Tramp traži da svi plaćaju Americi prolaz kroz Ormuz

Centralnog štaba Hatam el Anbija navodi se da Iran "ni u kojem slučaju" neće dozvoliti SAD da intervenišu u upravljanju Ormuskim moreuzom. FT: DP World planira novu luku u UAE kako bi zaobišao Ormuski moreuz Kompanija DP World planira izgradnju nove luke i kontejnerskog terminala na istočnoj obali Ujedinjenih Arapskih Emirata, čime bi se smanjila zavisnost Dubaija od luke Džebel Ali i omogućilo zaobilazanje Ormuskog moreuza, objavio je danas Fajnenšel tajms (FT). Prema pisanju lista, kompanija sa sedištem u Dubaiju vodi razgovore o razvoju potpuno nove višenamenske luke u priobalnom području emirata Fudžaira, kao i o izgradnji novog kontejnerskog terminala u postojećoj luci u tom emiratu. Planirani projekat deo je nastojanja da se obezbedi alternativni pravac za pomorski saobraćaj, usled povećanih bezbednosnih rizika i neizvesnosti u Ormuskom moreuzu, jednom od najvažnijih svetskih pomorskih puteva za transport nafte i robe. U toku potraga za nestalim članom posade Jedan član posade teretnog broda "GFS Galaxy", koji plovi pod zastavom Kipra, vodi se kao nestao nakon što je brod pogođen u Ormuskom moreuzu, dok je u toku potraga za njim, saopštilo je danas kiparsko Ministarstvo brodarstva. Prema navodima kiparskih vlasti, brod je u nedelju rano ujutru pogođen "neidentifikovanim projektilom" tokom plovidbe kroz Ormuski moreuz, prenosi Rojters. Posada je napustila brod u čamcu za spasavanje, a mornarica Omana kasnije je spasila 23 člana posade. Nestali član posade je državljani Indije i obavljao je dužnost trećeg inženjera. Prevo kritikovao EK zbog trgovine sa ilegalnim izraelskim naseljima Belgijski ministar spoljnih poslova Maksim Prevo optužio je u Evropsku komisiju da je predložila "nedovoljne" mere protiv trgovine sa ilegalnim izraelskim naseljima, dok su države članice EU podeljene po tom pitanju. Britanija proglasila IRCG terorističkom organizacijom Velika Britanija je zvanično označila Iransku revolucionarnu gardu (IRGC) kao terorističku organizaciju. Članstvo, prisustvovanje njihovim sastancima ili javno prikazivanje njihovih simbola sada je krivično delo u Britaniji. Šest malih čamaca približilo se tankeru kod Jemena, UKMTO izdao upozorenje Tanker koji je plovio u blizini obale Jemena prijavio je da mu se približilo šest malih čamaca južno od luke Aden, saopštila je danas britanska pomorska organizacija UK Maritime Trade Operations (UKMTO). U saopštenju se navodi da se incident dogodio oko 50 nautičkih milja južno od Adena, a posada tankera je ispalila upozoravajuće hice nakon što su se plovila približila brodu, prenosi Rojters. UKMTO je pozvao brodove koji plove tim područjem da budu oprezni i da prijave svaku sumnjivu aktivnost. Oblast oko Jemena, posebno Crveno more i Adenski zaliv, poslednjih meseci nalazi se pod pojačanim bezbednosnim rizikom zbog napada na komercijalne brodove koje su izvodili Huti, pokret koji kontroliše veliki deo Jemena i ima podršku Irana. Pomorski saobraćaj kroz ovu oblast od ključnog je značaja za međunarodnu trgovinu, jer povezuje Crveno more, Suecki kanal i Indijski okean. Tramp napao Obamu i Bajdena zbog Irana Predsednik SAD Donald Tramp optužio je svoje prethodnike Baraka Obamu i Džoa Bajdena da su pomagali Iranu, i da je zbog njih ta zemlja postala znatno jača. Iran i Jemen probili saudijsku blokadu Iranski avion kompanije Mahan Er sleteo je u Hodeidu, koju kontrolišu Huti, što je označilo dalju eskalaciju tenzija između Saudijske Arabije i Huta koje podržava Iran. Iran i njegovi saveznici pozdravili su sletanje kao simboličnu pobedu nad blokadom koju su predvodili Saudijci. Tramp: SAD preuzimaju kontrolu nad Ormuskim moreuzom, Iran nema ništa Američki predsednik Donald Tramp izjavio je danas da Sjedinjene Američke Države "preuzimaju" kontrolu nad Ormuskim moreuzom, nakon što je Iran saopštio da je prolaz kroz taj strateški važan plovni put zatvoren zbog, kako je naveo Teheran, neprijateljskih aktivnosti SAD. "Mi preuzimamo moreuz. Oni nemaju ništa", rekao je Tramp u telefonskom uključanju u emisiju "Foks end friends" na televiziji Foks njuz. Američki predsednik je ocenio da je Vašington trebalo da se suoči sa "iranskom pretnjom pre 47 godina". Tramp je naveo i da su iranski lideri tokom pregovora sa SAD prethodno imali sastanak koji je trajao 11 sati i da je, prema njegovim rečima, "sve bilo dogovoreno", ali da je Teheran kasnije počeo da zahteva izmene. "Sve je bilo dogovoreno, a onda su počeli da traže promene", rekao je Tramp. Govoreći o sukobu sa Iranom, američki predsednik je rekao da Iran "dobija udarce" u ratu sa SAD i tvrdio da su iranska mornarica, vazduhoplovstvo i raketne sposobnosti gotovo uništeni. On je naveo i da su u sukobu stradali "pojedini iranski lideri". Tramp je tokom vikenda rekao da je prekid vatre sa Iranom "završen", dok su SAD nastavile vazdušne udare na iranske ciljeve. Iranska uprava za Persijski zaliv i Ormuski moreuz saopštila je ranije danas da je prolaz kroz Ormuski moreuz privremeno zatvoren, navodeći kao razlog, kako je rečeno, "nedavne neprijateljske aktivnosti američkih snaga". "Zbog nedavnih neprijateljskih aktivnosti američkih snaga, prolazak kroz Ormuski moreuz trenutno nije izvodljiv. Čim se stabilnost i mir ponovo uspostave, svi zahtevi biće razmotreni u skladu sa predviđenim rasporedom, a proces izdavanja dozvola biće nastavljen", navodi se u saopštenju na platformi Iks. Napominje se da je jedini način za dobijanje dozvole za prolazak putem njihove zvanične internet platforme i pozvala korisnike da prate najnovija obaveštenja. Revolucionarna garda uhvatila Ahmedinedžada Obaveštajna služba Korpusa islamske revolucionarne garde (IRGC) drži u kućnom pritvoru bivšeg iranskog predsednika Mahmuda Ahmadinedžada, nakon što su vlasti u Teheranu otkrile značajan deo njegovih kontakata s Izraelom,

Vreme: 13.07.2026 02:00

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/vesti/svet/16846394/gori-bliski-istok-amerikanci-prvi-put-upotrebili-novo-oruzje->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: UŽIVO Gori Bliski istok: Amerikanci prvi put upotrebili novo oružje, Tramp traži da svi plaćaju Americi prolaz kroz Ormuz

objavio je danas Njujork tajms, pozivajući se na četiri visoka iranska zvaničnika. Amerikanci prvi put upotrebili mornaričke dronove Američke vojne snage su prvi put upotrebile udarne mornaričke dronove protiv Irana, saopštila je Centralna komanda SAD (CENTCOM). Komanda je na društvenim mrežama X saopštila da su američke snage koristile ne samo vazdušne dronove već i "jednosmerne napadne morske dronove po prvi put". Informacije o obimu upotrebe i efikasnosti udara pomenutim oružjem još nisu date. CENTKOM je takođe još jednom potvrdio da Iran "ne kontroliše" Ormuski moreuz. Saobraćaj u Ormuskom moreuzu na najnižem nivou u proteklom sedmicama Saobraćaj u Ormuskom moreuzu toliko je usporen da je sveden na najniži nivo u proteklih nekoliko sedmica, prenela je Al Džazira, pozivajući se na izveštaje Kplera. Šest brodova je prošlo kroz moreuz u nedelju, prema podacima Kplera, globalne analitičke platforme koja pruža podatke i uvid u realnom vremenu o svetskom tržištu robe i pomorskom transportu. Među tih šest plovila su veoma veliki brod za prevoz sirove nafte "Hjumaniti" i "Kapetan Andreas", koji prevoze dva miliona barela iranske nafte i 500.000 barela kuvajtskih naftnih derivata. Tri prazna tankera su takođe ušla u Persijski zaliv da utovare naftu, prema podacima sa platforme. Predsednik Sjedinjenih Američkih Država Donald Tramp u nedelju je rekao da je plovni put otvoren za komercijalne brodove, iako je Iran ranije poručio da je zatvorio moreuz nakon što je brod pokušao da prođe koristeći neodobrenu rutu. Iranska Revolucionarna garda je danas saopštila da je zaustavila dva broda u moreuzu, bez navođenja naziva brodova koji su u to umešani. Napad na američku bazu u Jordanu Iranski korpus islamske revolucionarne garde (IRGC), elitna vojna snaga zemlje, saopštio je da je uspešno izveo raketne i napade bespilotnim letelicama na američku vazduhoplovnu bazu u Jordanu. Prema IRGC-u, u napadu su zapaljena skladišta municije i rezervoari za gorivo. IRGC je saopštio da su napadi na Jordan označili samo prvu fazu njihove "operacije odmazde", koja je, kako je navedeno, još uvek u toku. Novi talas udara Više eksplozija odjeknulo je večeras u iranskim gradovima Sirik i Bandar Abas, kao i na ostrvu Kešm, javili su iranski mediji, dok je Centralna komanda Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država (CENTCOM) saopštila da je pokrenula novi talas udara na ciljeve u Iranu. Iranska državna televizija prenela je da su se eksplozije čule u blizini sela Taheruji, u okolini grada Sirika na jugu zemlje, a novinska agencija Fars javila je da je više eksplozija zabeleženo u Siriku i Bandar Abasu. Kako prenosi Al Džazira, nekoliko eksplozija se čulo i na ostrvu Kešm u Persijskom zalivu. Istovremeno, CENTCOM je saopštila je da je započela novi talas udara na Iran, navodeći da je cilj nastavak slabljenja sposobnosti Teherana da napada trgovačke brodove u Ormuskom moreuzu. U saopštenju se dodaje da je vrhovni komandant naredio izvođenje udara kako bi, kako se navodi, iranske snage bile pozvane na odgovornost.

